

“İNSANLIK DİRENMEYLE AYAKTADIR”

TMMOB Sanayi Kongresi'nin açılış sunumunu yapan Prof. Dr. Korkut Boratav, kapitalizmin bunalımını ortaya koyarken, emperyalizmin saldırgan yüzüne dikkat çekti. İnsan hakları emperyalizmi konusunda da uyarıda bulunan Prof. Boratav, sağa savrulma noktasının sonuna geldiğini, insanlığın nereye gideceğinin bilinmediğini, ancak bu saldırılara karşı insanlığın direnişinin başladığını ifade ederek, “Direnme Türkiye'ye de gelecektir, gelmektedir. Bir miras kaybolmaz, güzel günler göreceğiz” dedi.

Prof. Korkut Boratav, “Dünya ve Türkiye Ekonomisinin Genel Değerlendirilmesi” başlıklı sunumunda kapitalizmin ciddi bir bunalımının içinden geçtiğini belirtirken, “Bu emperyalizmin, daha özel olarak da finans kapitalin bunalımıdır” dedi. Boratav, neoliberalizmi, tarihi arka plandaki dönüşümün saygınlaştırılmış biçimi olarak nitelendirirken, bu arka planı “sermayenin tahakkümünü her tarafa taşımak için başlattığı bir genel saldırı” olarak ortaya koydu.

Kapitalizmin bir altın çağ yaşadığını, bu dönemin insanların belli bir uzlaşma ulaştıkları dönemi temsil ettiğini ifade eden Boratav, bu dönemin kalkınmanın meyvelerini dengeli bir şekilde paylaştıkları 30-40 yıllık bir dönem olduğunu kaydederek, “Sınıf dengelerinin siyasi ve sosyal sonuçlarının sermayenin hegemonyasını tehlikeye düşüreceği algılandı. 1970'lerin sonlarında bu algılamalar sermayenin karşı saldırısına yol açtı” diye konuştu. ABD'nin parasalci politikalara geçişinin bu saldırıların başlangıcı olduğunu, uygulanan politikalarla önce Latin

Amerika'nın krize sürüklendiği, Reagen ve Thatcher dönemlerinin yaşandığını, bu saldırı içinde 1980'le başlayan 30 yıllık krizlerin yaşandığı dönemin içinden geçildiğini, bu krizlerden metropolün esas olarak karlı çıktığını, adeta krizleri kara dönüştürdüğünü anlatan Prof. Boratav, konuşmasını şöyle sürdürdü:

“Metropolün artık bu krizler iyidir, yönetebiliyoruz dedikleri noktada finans kapitalin sınırsız kazanç hırsının kar hadleri üzerinde yarattığı baskının sürdürülemediği görüldü. 2007 sonlarında kapitalist sistem yeniden bir krize sürüklendi. Kapitalizmin çıplak yüzü, sınırsız kazanç hırsının yarattığı ahlaki bozulma bir kez daha ortaya çıktı.”

“Avrupa Alt Emperyalist Merkezdir”

Prof. Korkut Boratav, kapitalist sistemin kendisini adeta pürüzlerinden arındırılmış olarak gösterdiğine, bu dönemin söylemi olan küreselleşme ile emperyalizmin hasıraltı edildiğine dikkat çekti. Boratav, gelinen noktayı ise şöyle değerlendirdi:

“Bu sistem adım adım yaygınlaşan bir şekilde meşruyetini yitirmektedir. Krizi çözdüklerini sandılar, ama çözemediler. Bu krize ikinci bir aşama getirdi; Avrupa'daki dalgalanma. Avrupalı uluslar topluluğunun, sermayenin Avrupası gözlemine öterek, halkların Avrupası modelinin de iç yüzünü ortaya koydu. Gösterdi ki Avrupa alt emperyalist merkezdir. Almanya merkez, onun çev-

resi, onun da dış çevresi ve en dış çevre. Eşitsizlik, tahakküm yaratan bir modeli kapitalizmin tekrar tekrar ürettiğini görüyoruz. Avro krizi bunu gösterdi.

“Avro, Hatta AB Çöküş Eşiğinde”

Avro çöküş eşiğindedir. Hatta AB'nin adım adım çökmesi gündemde. AB'nin 17'si dışındaki 10 ülkenin parçalanma arayışları gündemdedir. Bu krizi atlatsa bile büyük bir durgunluk getirmiştir. Altın çağda armağan edilen tam çalışma düzenlemeleri bir tarafa işsizlik ve emeğin ağır koşullar altında debelendiği bir döneme giriyoruz.

“İnsanlığın Bu Saldırıya Direnişi Başladı”

Bu dönem dalga dalga direnme hareketleri ortaya çıkardı. İnsanlık bu ağır saldırıya direnmek zorundaydı ve başladı. Yeni bir enternasyonalizmin biçimlenmesinin içinden geçiyoruz. Ortak tek bir noktası var. Sermayenin sınırsız tahakkümüne hayır demek. İlk haliyle önce Tunus'ta sonra Tahrir'de patlak veren ayaklanma eğilimi... İlk filizlenmeleri orada gördük. Metropoldeki ilk ayaklanmalar bunu örnek aldı. Elbette emperyalizm bu direnme hareketlerini kontrol edecek. Yeni denetleme ve manipülasyon yöntemlerini elbette gündeme getirecektir.

İnsan Hakları Emperyalizmi Uyarısı

Biri Arap coğrafyasındaki hareketlenmeyi Müslüman Kardeşler'e emanet etmek. Nerede hareket varsa, orada demokrasi kısıtlanmıştır. Amerika toplumu da yavaş yavaş bunu algılamaya başladı. Dolayısıyla bu hareketin her aşaması demokrasinin genişletilmesi mücadelesini de içermektedir. Emperyalizm de buna müdahale etmeye çalışmaktadır. Bu insan hakları emperyalizmidir. İnsan hakları işgallere gerekçe olmaktadır. Demokrasi özlemi ve demokrasi mücadelesi emperyalizmin saldırıları için bir vesile olarak kullanılmamalı. Bu günümüzün gündemidir. Suriye sorunu Türkiye toplumu ve halkının başına büyük problemler açmakta olduğu, bu şekilde konuşlandırılmalıdır.”

Neoliberal Ekonominin Büyüme Yalanı

Türkiye'nin ekonomik dönüşümünü de anlattığı sunumunda Prof. Boratav, Türkiye'nin neoliberal döneme 30 yıl önce bir dönüşümle geçtiğini, önce askeri darbenin desteği ve öncül programlarla bu dönüşümün başladığını,

sermaye üzerindeki bütün kontrollerin kaldırıldığını, ikinci aşamanın 1998'de başladığını ve Mayıs 2008'de son bulduğunu, bu dönemde kesintisiz IMF programlarının ekonomiye egemen olduğunu ve bu programın halen devam ettiğini aktardı. Boratav, bu dönüşüm içinde Türkiye'nin 1994, 1999, 2001 ve 2008 krizleri yaşadığını anımsattı. Düşük büyüme, ithal ikameci karma ekonomi döneminde Türkiye'ye armağan edilen büyümenin yıllık yüzde 6.7 olduğunu, ancak ister 1980'den başlansın, ister IMF dönemine bakılsın büyüme oranının yüzde 4.1 ya da yüzde 4.2'de kaldığını kaydeden Boratav, “Bu büyüme hızıyla ne köy olur ne kasaba. Bütün şaşalı ifadelere rağmen dünya ekonomisi içinde olduğumuz yerde kalırız” dedi.

“Belirsizlik ve Karanlık Görünmeye Başladı”

Boratav, artan dış borç ve cari açık sorununa dikkat çekerken, bugün içinde bulunulan durumu da şöyle değerlendirildi:

“Yeni bir krizin ön belirtilerinin içinden geçiyoruz. Eğer yüksek cari açık ve dış borçla bütünleşseniz kırılğan noktadasınız demektir. Kriz metropolde patlak vermesine rağmen çevre ülkelerde küçülmeye yol açmakta, ama Türkiye en ağır etkilenenlerden birisidir. Ağır etkilenmeyi hızlı canlanma izlemiştir. Batıdaki kredinin çevreye taşması yeni bir finansal gelişme yaratmıştır. Biz de bundan en hızlı yararlananlardan olduk, ama dış bağımlılık göstergeleri daha da bozularak bu oldu. 2003-2007'ye göre dış bağımlılık bugün daha ağırdır. Büyüme rakamlarının örtmesine imkan olmayan belirsizlik ve karanlık görülmeye başlanmıştır. Şu anda Merkez Bankası rezervlerini harcayarak idare etmeye çalışıyor. Batı, özellikle Avrupa yeni bir likidite pompalamasına başlamazsa bu gidişatın olumsuz sonuçlanacağını söylemek için kahin olmak gerekmiyor. Böyle bir pompalama mümkündür ama pek muhtemel değildir.”

“Sağa Savrulmanın Sonuna Geldik”

Prof. Boratav, 30 yıl boyunca dünyanın ve Türkiye'nin sağa savrulduğunu, bu süreçte reel sosyalizmin de yıkılmasıyla işlerinin daha da kolaylaştığını ifade ederken, konuşmasını şöyle tamamladı:

“Sağa savrulma noktasının sonuna geldik. Bu salınımın insanlığı nereye götüreceğini bilmiyoruz. İnsanlık direnmeyle ayaktadır. Moral bozukluğuna gerek yoktur. Direnme Türkiye'ye de gelecektir, gelmektedir. Bir miras kaybolmaz, güzel günler göreceğiz.” ◀

